

BOEKEN

Hovenia dulcis, *Quercus ilex* en een aantal onbekende *Ribes*-soorten zoals *Ribes cereum*, *R. divaricatum* en *R. niveum*.

Bij de soorten worden steeds (indien ze er zijn) synoniemen en verschillende inheemse namen genoemd. Vervolgens wordt de soort beschreven en worden toepassingsmogelijkheden als tuinplant genoemd. Gevolgd door gegevens over de verwerking van de vruchten. Pirc heeft consequent geen recepten in het boek opgenomen. Daarna worden ziekten en plagen en de vermeerdering en teelt behandeld. Indien aanwezig, worden als laatste steeds de cultivars van de betreffende soort beschreven. Heel handig zijn de bij veel planten toegevoegde internetlinks voor meer informatie over de vruchten en het gebruik ervan. Modern, maar hier schuilt het gevaar dat webpagina's worden beëindigd.

De *Enzyklopädie der Wildobst- und seltene Obstarten* is modern opgemaakt en rijk geïllustreerd met kleurenfoto's. Van verschillende planten worden twaalf cultivars met kleine foto's op één pagina weergegeven. Hierdoor ontstaat een mooi overzicht. Dit is onder andere gedaan bij *Cornus mas*,

Diospyros kaki en *Hippophae rhamnoides*.

Het boek blinkt uit in completeheid en degelijke inhoud.

Pirc, Helmut, (2015), *Enzyklopädie der Wildobst- und seltene Obstarten*. 416 p. Leopold Stocker Verlag, Graz,. ISBN 978-3-7020-1515-2. Prijs €39,90 (stocker-verlag.com/ amazon.de).

Good Oaks in Zuid-Afrika

Een tijdje geleden zag ik in de boekwinkel een Engelstalig boekje getiteld *Oak*, geschreven door Peter Young. Omdat eiken mijn interesse hebben, kon ik het natuurlijk niet nalaten om dit eens nader te bekijken. Het bleek een boekje van bijna tweehonderd pagina's, vol wetenswaardigheden over eiken in de ruimste zin van het woord. De titels van de hoofdstukken zijn ruim gekozen, maar de intentie van de titels is wel duidelijk: Seeing the Trees, Diversity, Home, Away, Wood in Words, Symbols and Superstitions, Stature, The Arts, Conservation.

Het hele boekje is een compilatie van allerlei feiten, vermoedens en verhalen over

eiken. Een groot genoegen voor iedereen die wat heeft met bomen en echt niet alleen voor eikenliefhebbers. Het is prettig leesbaar en je kunt er voor kiezen het van begin tot eind te lezen of een willekeurig hoofdstukje open te slaan. Op alle bladzijden is wel iets wetenswaardigs te vinden. De tekst wordt verluchtigd met veel afbeeldingen in zowel zwart/wit als in kleur.

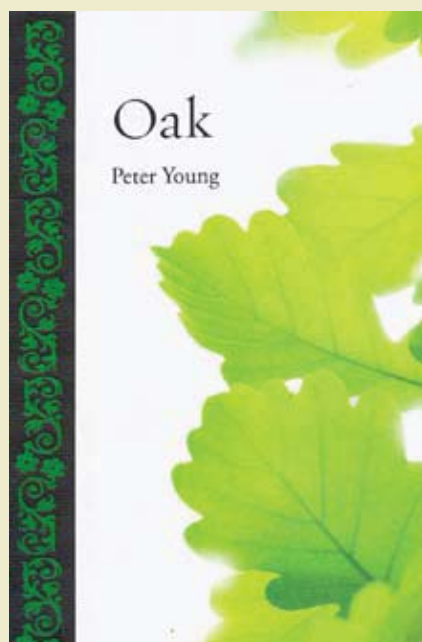
Het boekje heb ik aangeschaft en met veel plezier heb ik er telkens in zitten lezen. Het maakt je weer bewust van het feit hoe belangrijk 'De Eik' is voor mens en dier. Tevens komt er naar voren hoe groot de variatie is in soorten (species) van eiken. Kortom een leuk boekje met een zeer breed pakket aan informatie en net genoeg diepgang om het lichte kost te laten zijn.

Wat ik niet aantrof was de geschiedenis van de eiken in Zuid-Afrika en dan in het bijzonder in het gebied rond Stellenbosch. Daarover valt, voor ons Nederlanders, zeker wat interessants te zeggen. Zelf heb ik er ook nog een leuke anekdote aan overgehouden. Het begon met een gesprek met een kennis over het bestaan van de International Oak Society en over de verspreiding van het genus

BOEKEN

Quercus over de wereld. Enthousiast vertelde hij mij dat er in Zuid-Afrika dan wel heel goede eiken moesten groeien want hij had een Engelstalige collega horen zeggen over iemand in Zuid-Afrika: 'he is a good oak'. Helaas moest ik hem het tegendeel vertellen: ten 1^e, eiken komen in het wild niet voor in Zuid-Afrika, ze zijn allemaal geïmporteerd en ten 2^e, de kwaliteit van het eikenhout is nogal teleurstellend. Met andere woorden, je vindt zelden een Good Oak in Zuid-Afrika. Nou, dat moest die collega dus gaan horen! Wat is er dan aan de hand met de eiken in Zuid-Afrika? Dat gaat terug tot de tijd van de VOC. In het kort: de eerste gouverneur, Simon van der Stel, had ontdekt dat het gebied ten oosten van Kaapstad geschikt zou moeten zijn voor de wijnbouw. Het mediterrane klimaat aldaar bleek prima voor de teelt van druiven en het maken van wijn. Die wijn moest natuurlijk in vaten en daarvoor werden zomereiken in enorme hoeveelheden geïmporteerd en aangeplant. Zoveel dat het in 1679 gesticht plaatsje Stellenbosch al spoedig de bijnaam kreeg van 'Eikestad'. De eiken groeiden er zeer voorspoedig maar bij het maken van de vaten bleek dat het hout te

poreus was voor het gebruik als wijnvaten. Dus, No Good Oak in Zuid-Afrika in vergelijking met het hout van in Europa gegroeide zomereiken! Althans voor gebruik als wijnvaten. De oude eiken die nu groeien rond Stellenbosch zijn uitgegroeid tot majestueuze exemplaren die aan het gebied nog steeds hun charme verlenen. Dus die kwaliteit hebben ze wel! Maar hoe zit dat dan met de uitdrukking 'a good oak'? Wat spuurwerk leverde op dat 'oak' eigenlijk oorspronkelijk gespeld werd als 'oke' en het wordt hetzelfde uitgesproken als oak. Het blijkt Zuid-Afrikaans jargon te zijn voor een persoon, man of vrouw. Gelukkig wordt het daar gebruikt in combinatie met 'good' en niet met 'bad'. Met die strekking maken wij wel vaak, maar dan in combinatie met de vrucht van de eik, gebruik voor een persoon die we niet aardig vinden!

Omslag *Oak*

Peter Young (2013), *Oak*, Reaktion Books, London £ 16.00
ISBN: 9781780230375 □

De tekst in *Oak* is verluchtigd met veel afbeeldingen

